

Procesní přístup k modelování podniku

Co to jsou procesy

Proces obecně je posloupnost změn vlastností či atributů systému či objektu.

Podnikový proces je logicky a sekvenčně uspořádaný soubor transformací majících společný cíl (technologických operací, řídicích aktivit, postupových kroků, činností) kde výstup z předchozí transformace je propojen se vstupem do následující transformace.

Co to jsou procesy

Plánování výroby a prodeje

Analýza trhu

Posouzení skladby a objemu sortimentu

Prognóza prodeje

Financování

Finanční plánování

Kapitálové vklady

Řízení fondů

Plánování sortimentu výrobků

Projektování výrobků

Cenová tvorba

Zajištění technických charakteristik výrobků

Zajištění materiálu

Specifikace materiálových potřeb

Obstarávací činnosti

Vnitřní zásobovací činnosti

Řízení zásob

Kontrola jakosti zásob

Výrobní plánování

Plánování výrobních kapacit

Operativní plánování výroby

Plánování rozmístění pracovních sil

Řízení výroby

Materiálové zajištění výroby

Stanovení výrobních dávek

Řízení strojních operací

Prodej

Teritoriální rozmístění

Řízení prodeje

Prodej

Expedice

Styk se zákazníkem

Řízení zásob hotových výrobků

Řízení zakázky

Balení, vyskladnění

Typy procesů

1. Procesy elementární
2. Procesy klíčové
3. Procesy podpůrné

Procesy podpůrné pak mohou být:

Podle způsobu podpory:

- a) jednorázové
- b) paralelní

Podle specifičnosti:

- a) lokální
- b) universální

Příklady

Hlavní

Marketing a prodej

Vývoj výrobku/služby, uvedení na trh

Výroba

Distribuce

Fakturace

Zpracování objednávek

Služby zákazníkům

Podpůrné

Formální strategické a taktické plánování

Rozpočtování

Školení

Řízení zdrojů

Nákup

Další členění

1. Řídící procesy
2. Hlavní procesy
3. Vedlejší procesy
4. Podpůrné procesy
5. Sdílené procesy

Vlastnosti procesů, pojmy

Vstup

Výstup

Aktivity (Zahájení, rozhodování,
změny, ukončení)

Zdroje

Vykonavatel

Vlastník

Procesní a funkční struktura

Množina činností a sekvenčních, informačních či hmotně-energetických vztahů mezi nimi představuje procesní strukturu organizace.

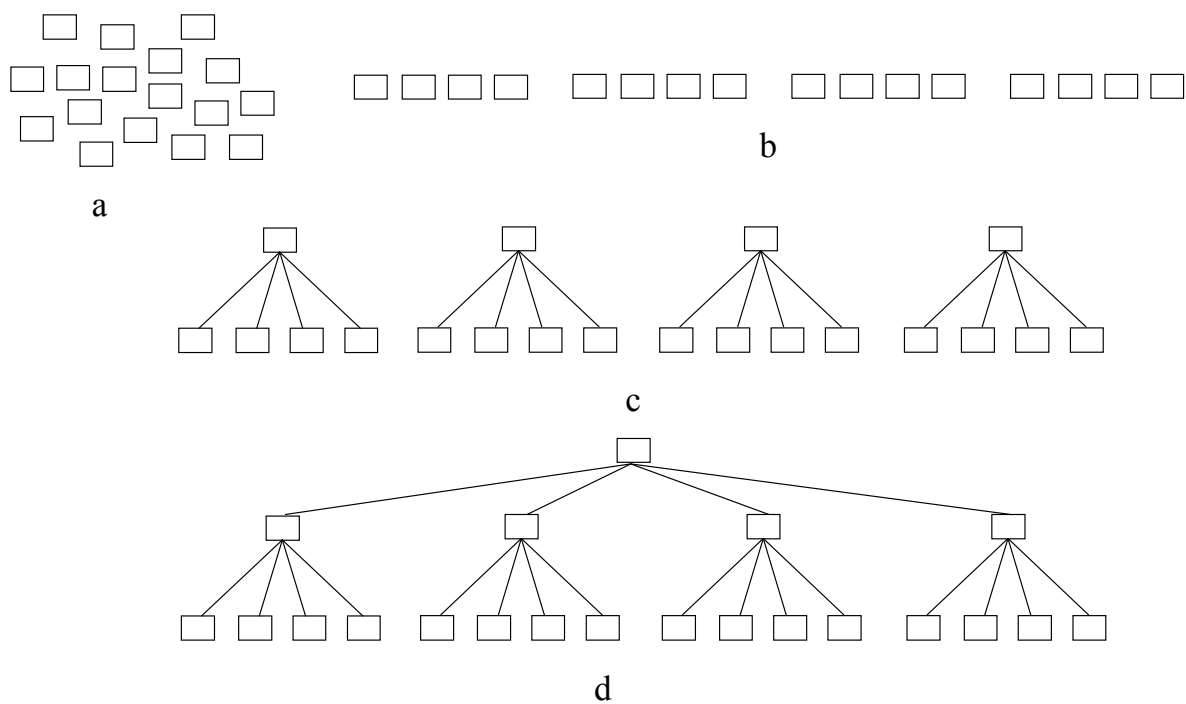

Funkční (útvárová) struktura

Útvárová struktura představuje množinu útvarů daných seskupením funkčních či pracovních míst a mocenských resp. informačních a hmotně-energetických vztahů mezi nimi.

Funkční (útvárová struktura)

Od funkční k procesní struktuře

Function

Process

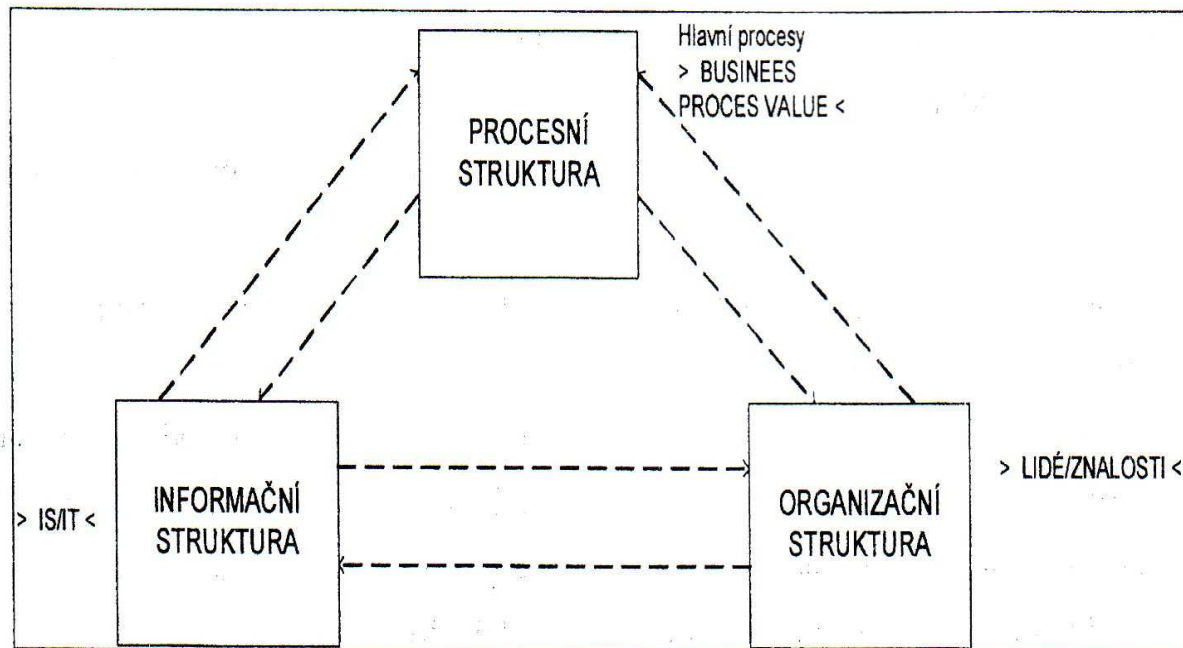

Rozdíly a problémy

Procesní struktura	Funkční struktura
Integrace činností mezi jednotlivými útvary	Útvary provádějí činnosti autonomně
Optimalizuje se činnost celých procesů, od počátečního dodavatele po koncového zákazníka	Útvary optimalizují svou činnost
Odpovědnost za proces	Odpovědnost za funkční úsek
Používá se měření výkonnosti jednotlivých procesů	Používá se měření pomocí finančních ukazatelů, které se sledují obvykle za celou organizaci
Více se zaměřuje na příčiny jevů (dobré pro prevenci)	Zaměřuje se na důsledky jevů
Umožňuje plošší strukturu	Tenduje k vysokým strukturám
Umožňuje lepší sdílení znalostí, podporuje komunikaci	Komunikace často probíhá přes nadřízené, je komplikovaná
Ploché struktury a práce v týmech přináší vyšší pružnost	Strmé struktury jsou rigidní

Prvky procesního modelu

Procesní strategie

Procesní strategie je celkový přístup organizace k hmotnému produkování statků a poskytování služeb

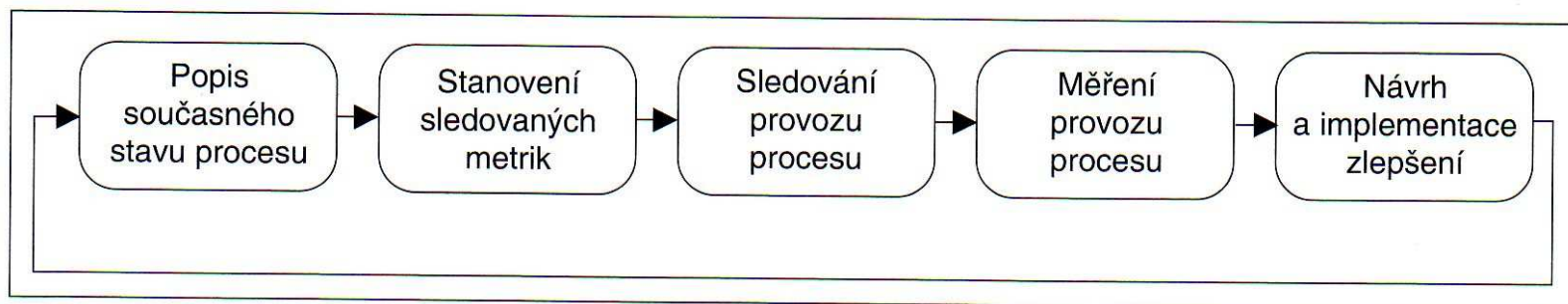

Procesní plánování

Procesní plánování
přeměňuje návrhy do
fungujících instrukcí pro
produkci.

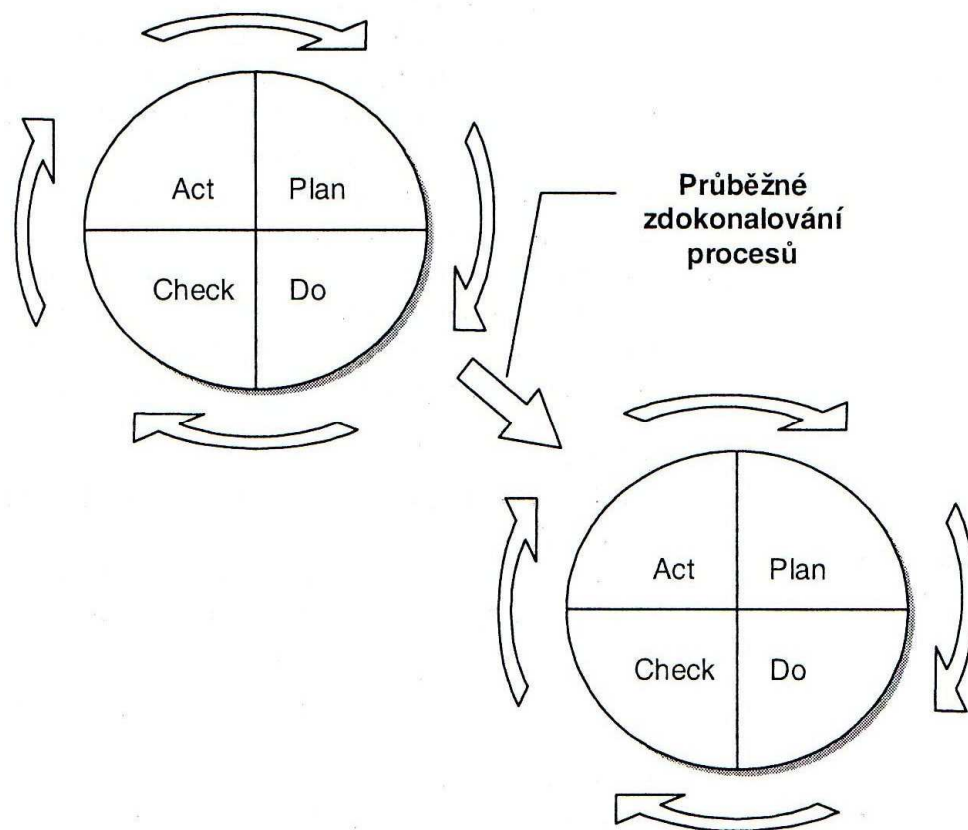

Postupné zlepšování procesů

Postupné zlepšování procesů

Business process reengineering

Zlepšení vs. Inovace

	Zlepšení	Inovace
Úroveň změny	postupná	radikální
Počáteční bod	existující proces	zelená louka
Frekvence změn	jednorázová/průběžná	jednorázová
Potřebný čas	krátký	dlouhý
Participace	zespoda–nahoru	shora–dolů
Typický rozsah	omezený, v rámci dané funkční oblasti	široký, mezifunkční
Rizikovost	střední	vysoká
Primární nástroj	klasické – statistické řízení	informační technologie
Typ změny	kulturní	kulturní/strukturní

Nejčastější důvody reengineeringu

Důvod motivace	Procento
Snížení nákladů	84
Zvýšení kvality	79
Zvýšení rychlosti (propustnosti)	62
Překonání hrozby konkurence	50
Změna organizační struktury	35
Ostatní	9

Podle studie Granta Thorntona

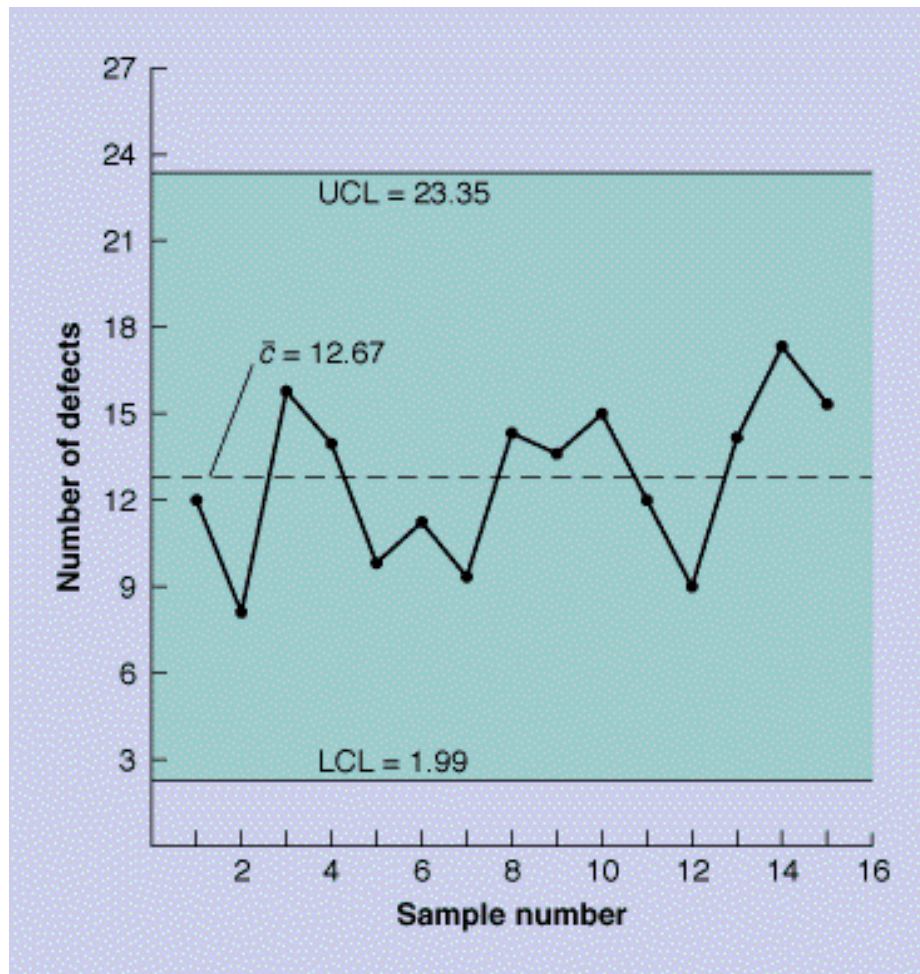
Měření procesů

Různá kritéria u

- inovačních procesů
- provozních procesů
- servisních procesů

Kontrola procesů

Procesní analýza

Procesní analýza je systematické zkoumání všech aspektů procesu za určitým účelem (zrychlení, zefektivnění, zlevnění procesu).

Hierarchie procesů

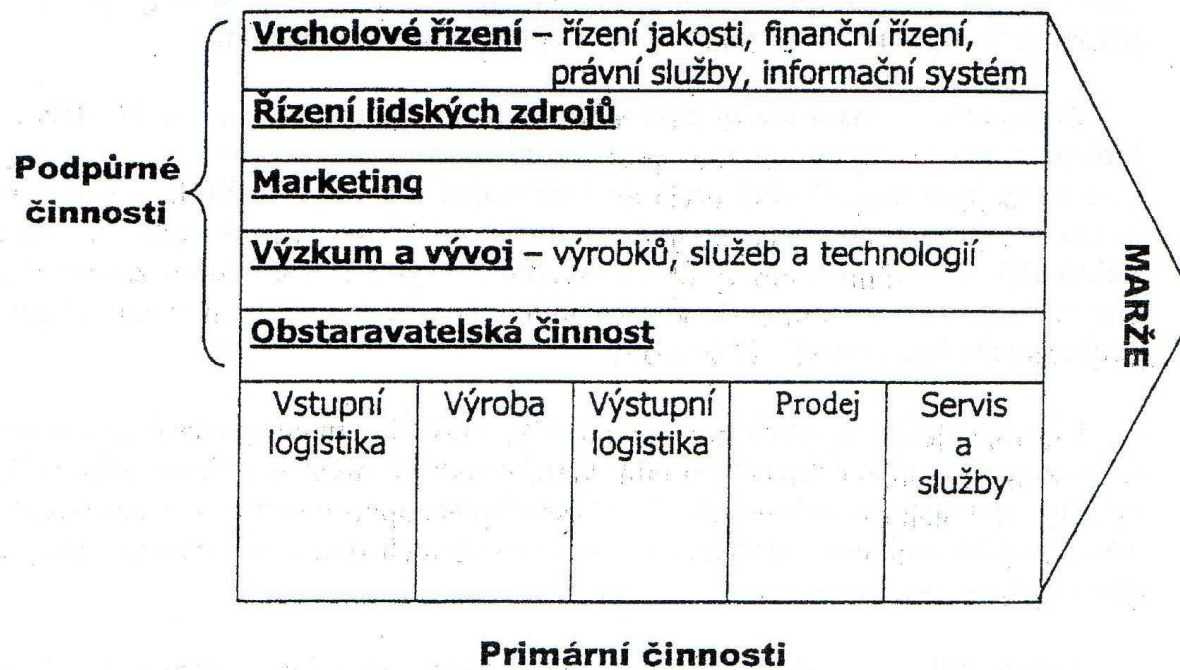
Funkce:

- Hlavní
- Základní
- Doplnkové
- Možné
- Podpůrné

Porterův model hodnotového řetězce

Hodnotový řetězec dle BSC

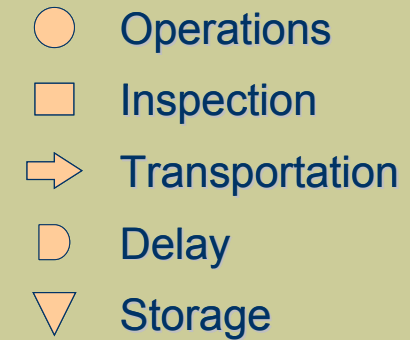

Vývojové diagramy

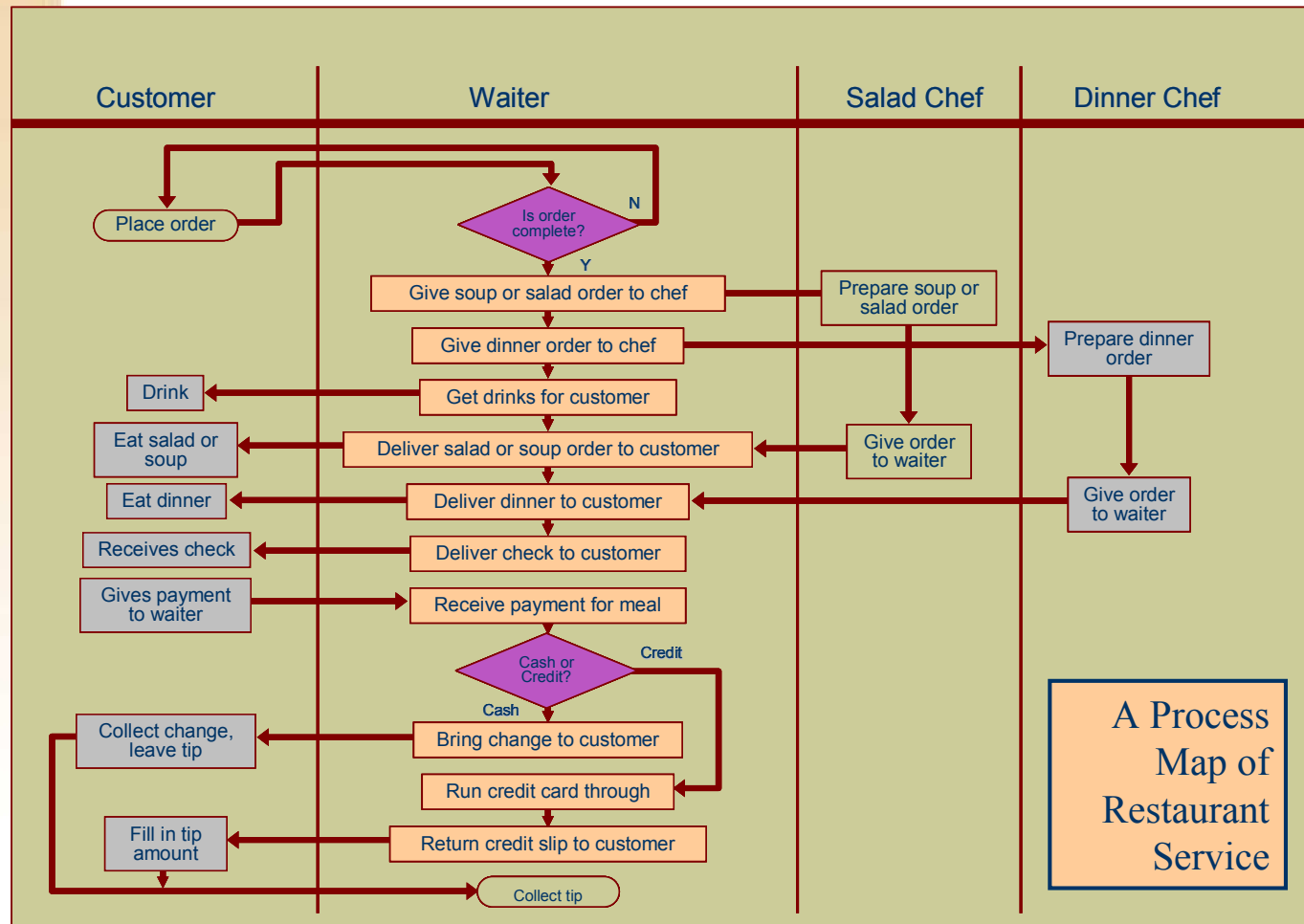
Date: 9-30-02
Analyst: TLR

Location: Graves Mountain
Process: Apple Sauce

Step	Operation Transport Inspect Delay Storage	Description of process	Time (min)	Distance (feet)
1	● → □ D ▽	Unload apples from truck	20	
2	○ → □ D ▽	Move to inspection station		100 ft
3	○ → ■ D ▽	Weigh, inspect, sort	30	
4	○ → □ D ▽	Move to storage		50 ft
5	○ → □ D ▽	Wait until needed	360	
6	○ → □ D ▽	Move to peeler		20 ft
7	● → □ D ▽	Apples peeled and cored	15	
8	○ → □ D ▽	Soak in water until needed	20	
9	● → □ D ▽	Place in conveyor	5	
10	○ → □ D ▽	Move to mixing area		20 ft
11	○ → ■ D ▽	Weigh, inspect, sort	30	
	Page 1 Of 3	Total	480	190 ft

Procesní mapa

A Process Map of Restaurant Service

Prameny dat

1. Směrnice společnosti
2. Normy
3. Pozorování a měření přímo v podniku
4. Organizační schéma
5. Dřívější existující procesní mapy nebo procesní mapy obdobných organizací (případně informace získané z projektů benchmarkingu nebo z popisů best practices v oboru)
6. Rozhovory se zainteresovanými osobami (vlastníci, uživatelé, přímí účastníci procesů)

Postup modelování

1. Sběr dat
2. Uspořádání procesní mapy
3. Zdokumentování mapy
4. Zpětná interakce

Strukturovaná procesní analýza

Ke zmapování jednoho subjektu se používá několik hierarchicky uspořádaných map. Na nejvyšším stupni je použita velmi nízká rozlišovací úroveň, což znamená, že procesy jsou velmi zjednodušené.

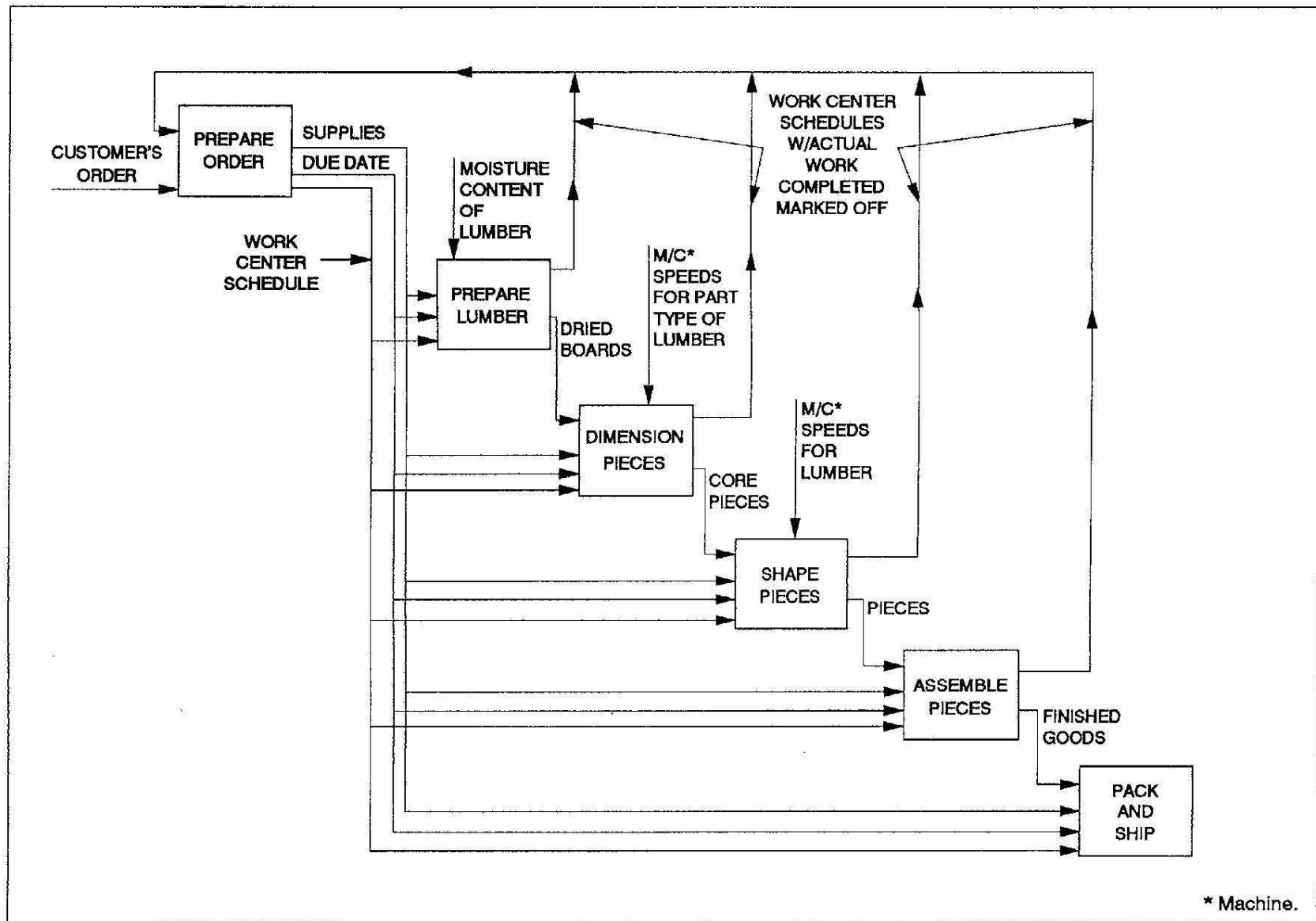
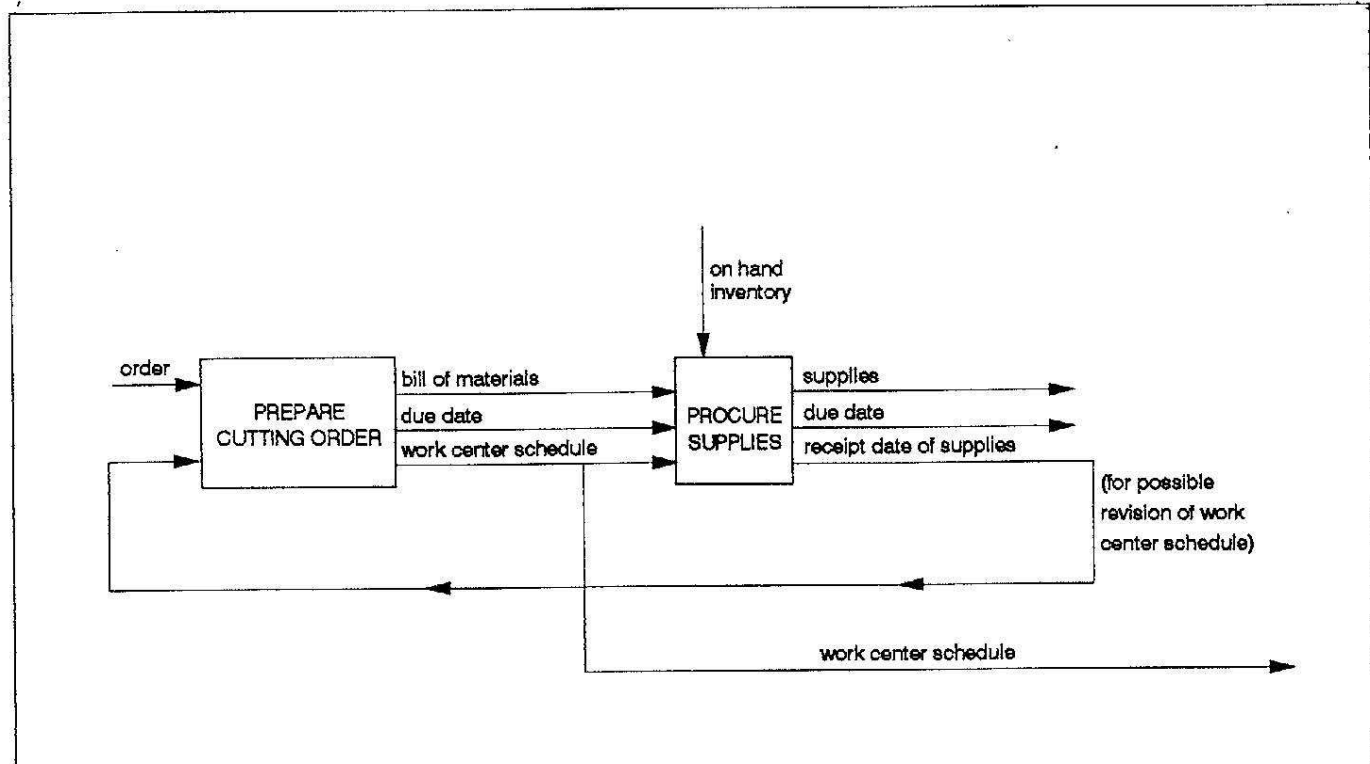
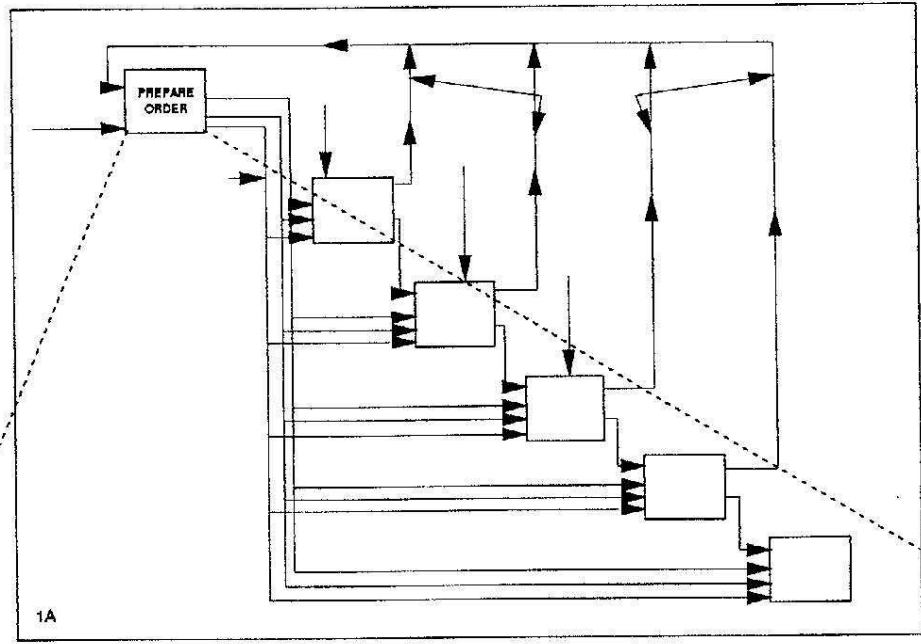
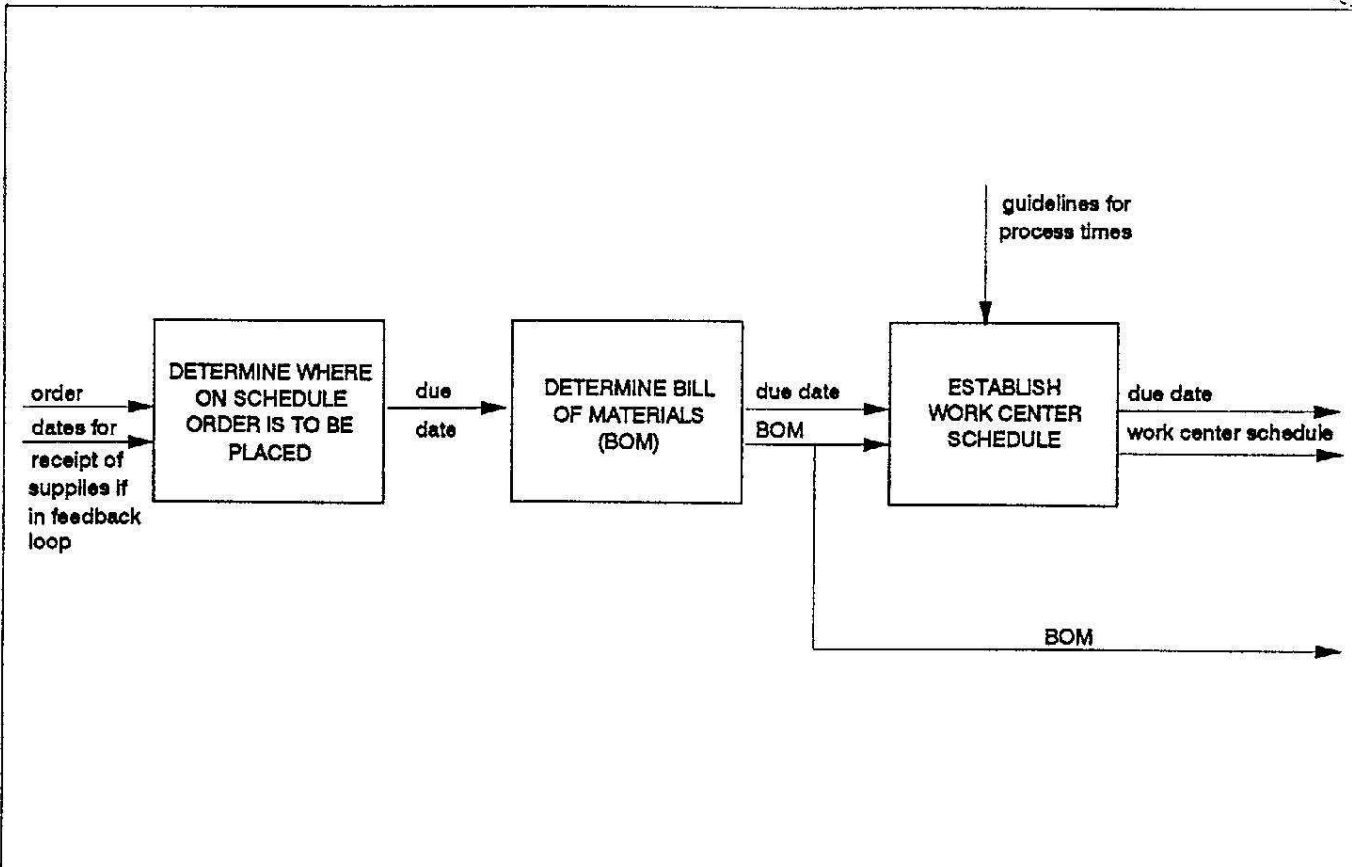
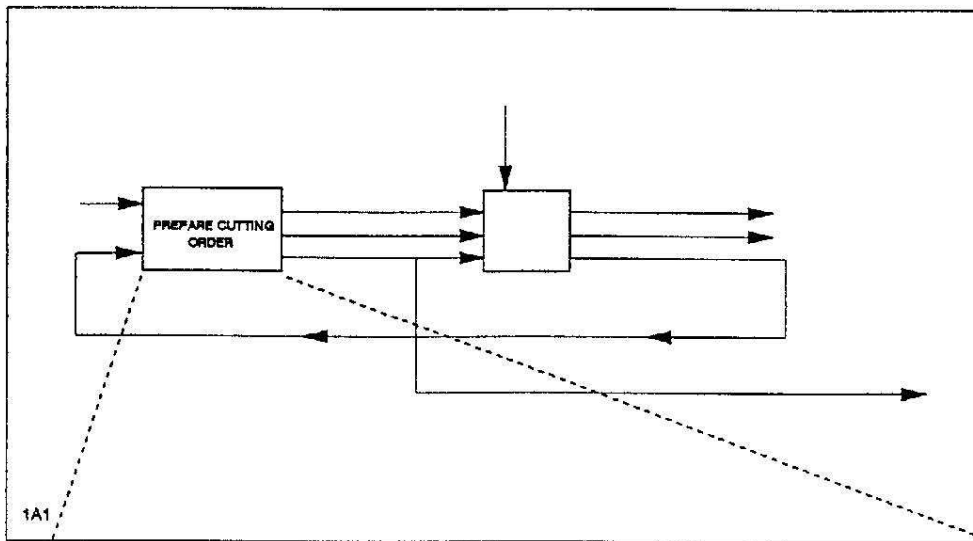
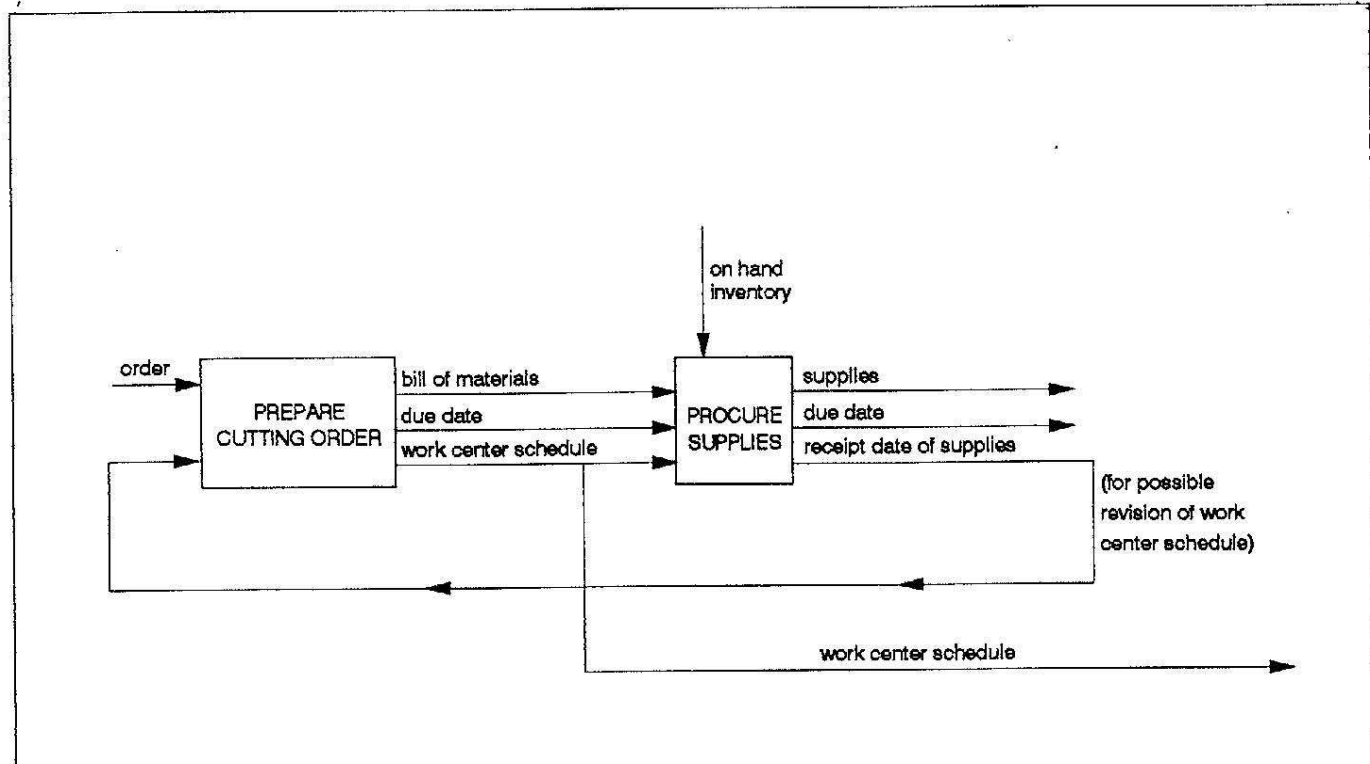
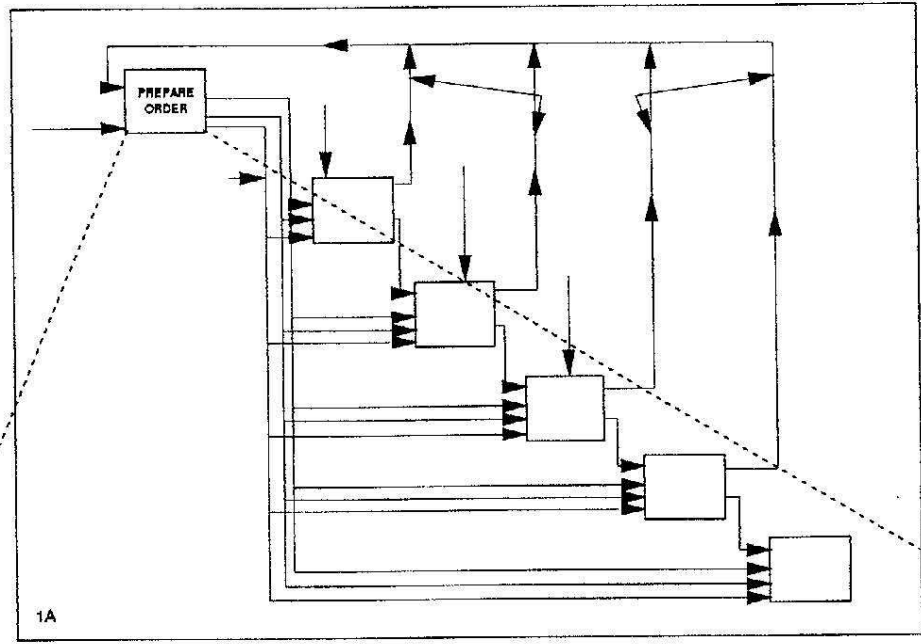

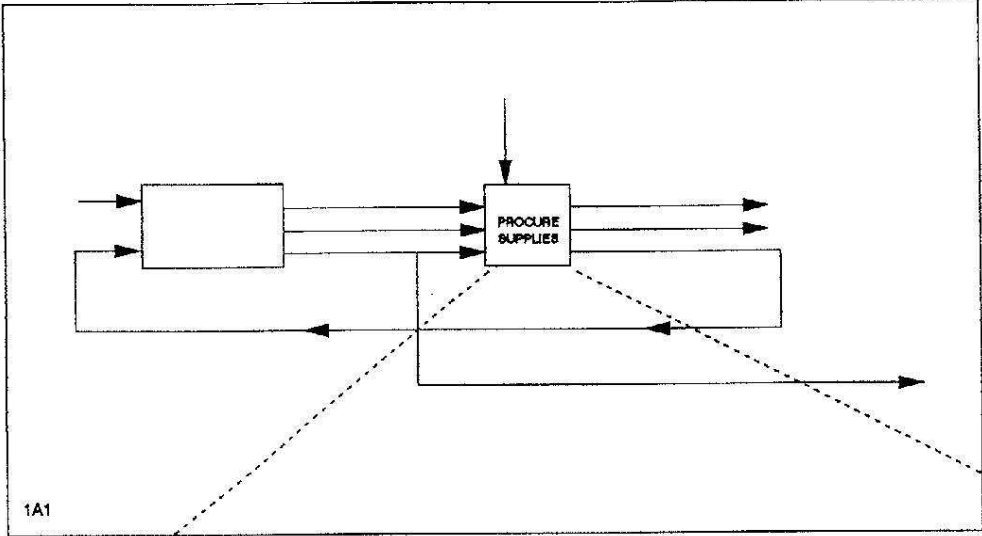
Figure 2.—1A Overview.

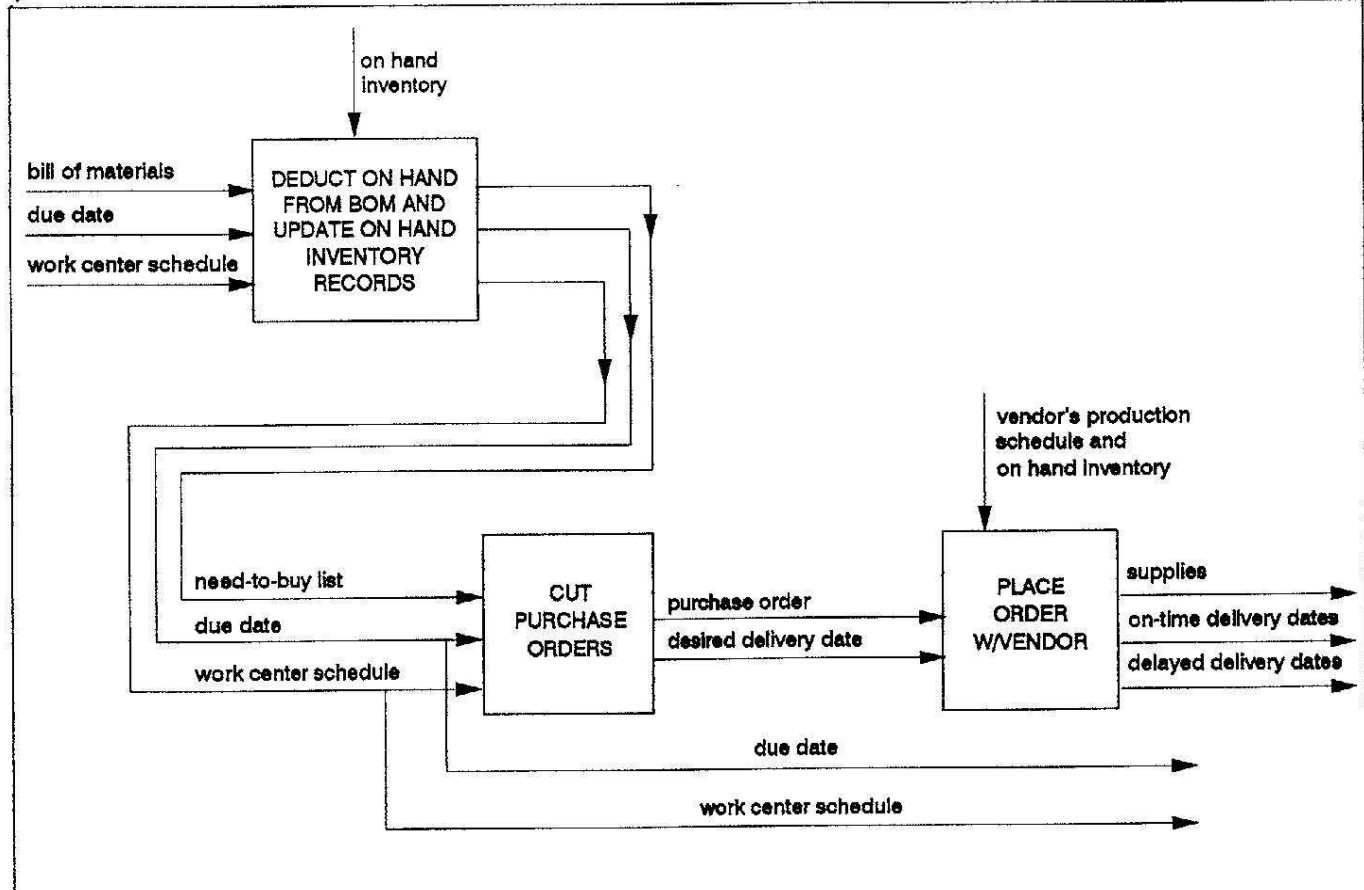

1A1

Standards pro modelování procesů

ISO normy

BPML

UML

IDEF_x

Úrovně modelování

1. Prostý popis – obdoba nakreslení procesní mapy na papír.
2. Model umožňující simulaci procesů.
3. Model umožňující simulaci a optimalizaci procesů.

Modelování v programu Visio

Microsoft Visio

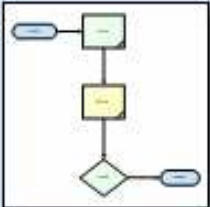

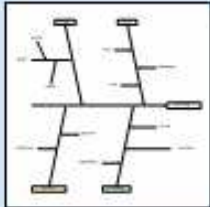
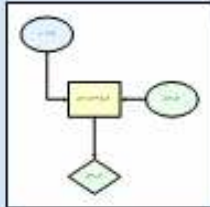
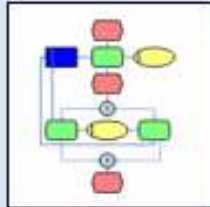
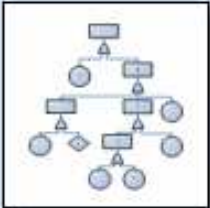

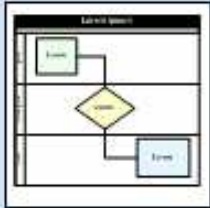
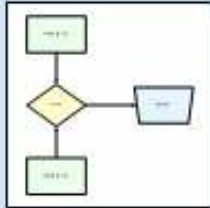
Soubor Úpravy Zobrazit Vložit Formát Nástroje Obrazec Okno Nápověda

Zvolit typ výkresu

Kategorie

- Blokový diagram
- Databáze
- Debata
- Diagram webu
- Elektrotechnika
- Mapa
- Obchodní proces**
- Organizační diagram
- Plán budovy
- Plán projektu
- Schémata a grafy
- Síť
- Software
- Strojírenství
- Technologie výrobních procesů
- Vývojové diagramy

Šablona

				
Diagram auditu	Diagram průběhu prací	Diagram příčin a následků	Diagram řízení jakosti (TQM)	Diagram řízení technického procesu (EPC)
				
Diagram stromové analýzy chyb	Diagram toku dat	Vývojový diagram křížového procesu	Základní vývojový diagram	

Obrazce

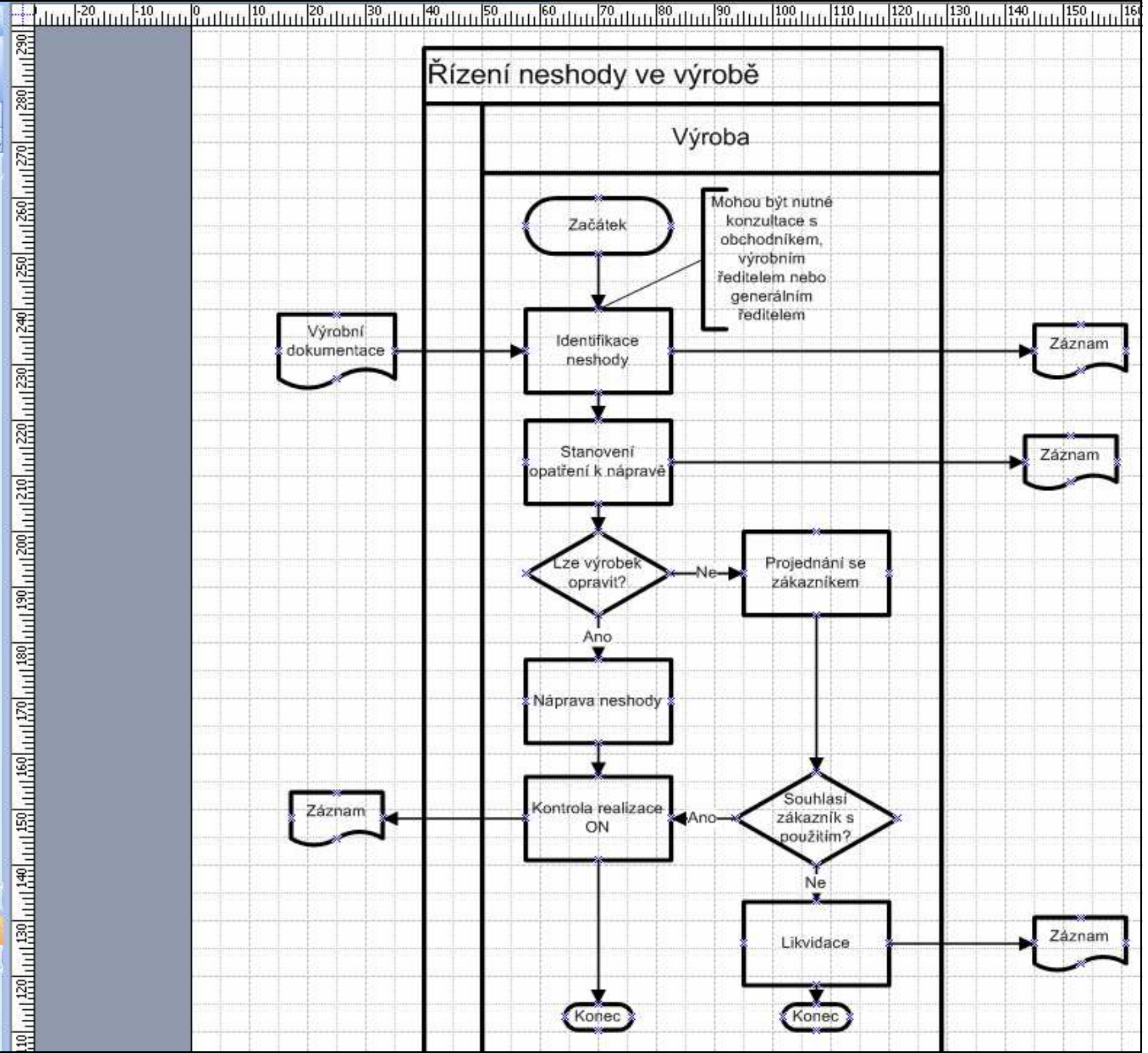
Hledat obrazce:
Sem zadejte hledaný tex

Obrazce šipek
Obrazce základních vývojových...

Proces	Rozhodnutí	Dokument
Data	Preddefin... proces	Uložená data
Vnitřní úložiště	Sekvenční data	Prímá data
Ruční vstup	Karta	Papírová páska
Zobrazení	Ruční operace	Příprava
Paralelní režim	Omezení smyčkou	Terminátor
Odkaz na stránce	Odkaz na jinou st...	Obrazce vývojov...
Pole s automatic...	Dynamická spojnice	Zakřivená spojnice
Prevod řízení	Poznámka	

Obrazce svíslého v...

Funkční pásmo Oddelovac

Proces realizace investičních projektů

